

Hála és hálátlanság

JAPÁN MESE

Egy szép napon Moroszuke úr, aki fiatal orvos volt, útnak indult Japán távoli részeibe. Családjából csak ő maradt az élők sorában, s a fővárosban nem volt sem rokona, sem ismerőse, aki bevezette volna a társaságba és segített volna neki rendelőt nyitni, hogy hasznosítsa tudását. Híres orvosoknál tanulta a gyógyítás mesterségét, s nemcsak nagy tudású és ügyes orvos, hanem jószívű, együttérző ember is volt, úgyhogy csakhamar sok páciensre tett volna szert. A fővárosban azonban az ember ismerősök nélkül semmire se megy. Annyi gazdag és szegény, tudós és tudatlan, mester és sarlatán között nehezen érvényesül az, aki pénz és nagyhatalmú pártfogók nélkül érkezik. Moroszuke úr tehát elhatározta, hogy szétnéz más városokban, és ott telepszik le, ahol még nincs orvos. Ott aztán csupán az ő tudása érvényesül, ő pedig megbizonyosodik róla, képes-e megállni a saját lábán vagy sem.

Épp tavasz volt. A megduzzadt hegyi patakok tajtékos vize nagy morajjal zúdult le a hegyekből. Egyszer csak heves vihar kerekedett, s oly nagy hullámokat vert, hogy pillanatok alatt mindent elöntött a víz. A vihar teljes erejéből tombolt, és Moroszuke úr csak úgy tudott megmenekülni, hogy felkapaszkodott egy úszó fakapura, amelyet a víz valamely templomból szakított ki. Óvatosan a deszkához lapult, és hagyta, hogy az ár tovasodorja, de

közben éberem figyelte a körülötte tomboló elemeket. Egyszer csak kétségbeesett segélykiáltást hallott.

– Segítség! Segítség! Megfúlok! Mentsenek meg! Hé! Van itt valaki? Fuldoklom!

Moroszuke úr úszó kapujától nem messze egy embert pillantott meg, aki már erejét vesztve küzdött a zavaros hullámokkal. Moroszuke egy pillanatig sem habozott, a fuldoklóhoz hajolt, és nagy nehezen fölhúzta őt a deszkára. Amint a csuromvíz, ki-merült ember egy kicsit kifújta magát, nem győzött hálálkodni Moroszukénak.

– Megmentőm, köszönöm, hogy megmentette az életemet. Mától kezdve rendelkezzen velem, a szolgálja leszek, mindenüvé követni fogom, és halálom napjáig nem felejtsem el nagylelkűségét és jóságos szívét. Csak szegény kádár vagyok, de a kezem, amelyet megmentett, ezentúl magára fog dolgozni!

A kádár ki nem fogyott a hálálkodásból, és közben rémülten lapult a deszkához, s rettegve nézte az alatta habzó vizet. Az orvos igyekezett elhárítani a szózuhatagot, és figyelte, hová sodorja őket az ár. Valószínűleg olyan helyre értek, ahol erdő lehetett, mert a vízből fák koronái látszottak ki, és a köztük örvénylő vízben egy végét járó róka vergődött, hasztalan ügyeskedve valahogy kijutni belőle. Moroszuke doktor nem sokáig habozott. Lehajolt a deszkáról, és olyan messzire nyújtotta a kezét, amennyire csak tudta, hogy elérje a rókát.

– Mi a csodát csinál? – kiáltotta a megmentett kádár. – Hagyja sorsára a rókát, hiszen még felborulunk, és mind a ketten vízbe esünk! Okos dolog mondhatom, kockára tenni az életünket egy róka miatt!

De Moroszuke nem sokat adott a kádár berzenkedésére, és a deszkára segítette a rókát. Össze kellett magukat húzni, hogy

hárman elférjenek rajta, még szerencse, hogy a kaput erős deszkából és gerendából ácsolták. Éppen csak elbírták hármukat, és nem süllyedt el velük. A víz meg egyre csak emelkedett. Köröskörül már nem láttak egyebet zavaros, habzó hullámoknál. Ekkor a már amúgy is túlterhelt tutajuk mellett valami megvonaglott: a vízben egy hatalmas kígyó küzdött az életéért.

Moroszuke most sem habozott, gyorsan fölsegítette a kígyót a tutajra. A megmentett kádár hiába jajveszékelt és vetette a szemére, hogy a kígyó miatt még életét veszti.

– Ha hárman elférünk itt – felelte határozottan az orvos –, akkor elférünk négyen is. A kígyó is élőlény, nem tagadhatom meg tőle a segítségemet.

A tutaj most már a széléig a vízbe merült, de mégis valamennyiüket megtartotta, és a kígyó is közéjük szorult. A furcsa társaság így szorongott a fakapun, és tehetetlenül figyelte, hová viszi őket a víz árja. Végre aztán lassanként elcsendesedett a szél, és a víz apadni kezdett. Az orvost, a kádárt, a rókát és kígyót vivő kapu végül is egy mezei úton kötött ki. Mind a négyen vártak egy kicsit, amíg az út egy kissé megszikkadt, majd elindultak a város felé. A kígyó és a róka a város széléig kísérték megmentőjüket, és búcsúzás előtt ismét biztosították ők hálájukról.

– Sohasem felejtjük el, amit értünk tett, és ha alkalmunk lesz rá, őszinte szívvel megháláljuk jószágát.

Az út hátralevő részén a kádár is szüntelenül hajtogatta, hogy ő sem feledkezik meg soha megmentőjéről, és egész életében azon fog fáradozni, hogy viszonozza, amit érte tett. Az éjszakát a város leggazdagabb emberénél töltötték, akitől Moroszuke úr megtudta, hogy sem a városban, sem a környékén egyetlen orvos sincs.

– Akkor itt maradok, és a városban fogok gyógyítani – határozta el Moroszuke –, miért járjak be még egy fél világot?

A gazdag ember felajánlotta, hogy egy ideig az ő házában maradhat.

– Házam nagy, és a családom nem olyan népes, hogy az egészet elfoglalja. Nyisson itt rendelőt, és kezdjen el gyógyítani. Ha majd elég pénzt keres, megfizeti nekem a lakbért. Amíg nem fizet, a családom tagjait ingyen fogja gyógyítani.

Moroszukének tetszett az ajánlat, és így a gazdag ember házában maradt. Táblákat csináltatott, amelyeken az állt, hogy Hacsimon gazdag ember házában ettől és ettől a naptól kezdve orvos telepedett meg, aki mindenféle betegséget gyógyít. E hirdetés után Hacsimon házának kilincsét csakhamar kézről kézre adták az emberek. Az egész városból felkeresték a betegek, mivel Moroszuke mindenkire kedves volt, és türelmesen végighallgatta betegeinek panaszait, és ezenkívül minden betegséggel el tudott bántani, nemhiába tanult a legjobb mestereknél, csakhamar a városon kívül is híre ment, milyen jó orvos rendel Hacsimon házában, s a betegek a környékről, majd a távoli falvakból is járni kezdtek hozzá. Moroszuke meggazdagodott, kifizette a gazdag embernek a lakbért, új tágas házat építtetett magának a főutcán, és tovább folytatva orvosi praxisát, elégedetten élt.

A megmentett kádár szintén a városban telepedett le, s amikor Moroszuke doktor elhárította szüntelen hálálkodását, és megmondta neki, hogy nincs szüksége a szolgálataira, mesterségének megfelelő munkát talált. Neki is kedvezett a szerencse, nemsokára műhelyt nyitott, és bár szerény, de szép házat épített magának a város szélén. Mégsem élt azonban elégedetten, mint Moroszuke. Nem tudott örülni a jó munkának, műhelyének és házának, mert szüntelenül a sárga irigység rágta. Éberen figyelte megmentőjének sikereit, és csak azt forgatta a fejében, hogy lehet az, hogy mind a ketten egyetlen rézgaras nélkül jöttek a városba, és lám, mire

vitte az az orvos. Azt se tudja, mit csináljon temérdek pénzével! És milyen szép háza van! Mégpedig a főutcán!

A sárga irigység egyre jobban rágta, végül teljesen kiirtotta szívéből az orvos iránti hálát. Nem tudott aludni, a munka nem szerzett neki örömet, egy napon aztán fölkereste a polgármestert, és följelentette Moroszukét: – Tisztelt uram, bocsásson meg, hogy zavarni bátorkodom, de kötelességemnek érzem felhívni a figyelmét Moroszuke orvosra. Nagyon veszedelmes ember, aki nemcsak a betegeire hozhat szerencsétlenséget, hanem az egész városra. Hiszen a varázslatok sohasem vezetnek jóra, és ő, kegyes uram, titokzatos varázslatokkal gyógyít. A nagy árvíz idején, amikor annyi ember elpusztult, nem véletlenül úszott éppen hozzá egy templomkapu, mintha csak odahívta volna. Az a sok pénz, amelyre szert tett, nem lehet tisztességes pénz. Bűvészkedés és varázslat nélkül nem juthatott ilyen gyorsan ekkora vagyonhoz.

A polgármester megijedt. A bűvészkedéssel és varázslattal valóban nem lehet tréfálni. Ha valami történik a városban, a herceg nem az orvost bünteti meg, hanem őt, a polgármestert. Tüstént darabontokat küldött az orvosért, és börtönbe záratta. A feljelentőnek odaígérte az orvos vagyonának a felét. Moroszuke hiába hajtogatta ártatlanságát, senki nem hallgatott rá, és senki nem mondta meg neki, mit is követett el tulajdonképpen.

A híres és kedvelt orvos bebörtönzésének villámgyorsan híre ment a városban és a környéken, mégis jó néhány hétig tartott, amíg eljutott a rókához is az erdőbe. Amikor meghallotta, milyen szerencsétlenség érte megmentőjét, sietve felkereste a kígyót, hogy megbeszélje vele, mit tegyenek.

– Megmentőnket nagy szerencsétlenség érte, tiszteletre méltó kígyó uram. Valamiképpen segítenünk kell rajta.

Sokáig tanácskoztak, meghányták-vetették a dolgot, végül elhatározták, hogy a kígyó a közeli faluba kúszik, és megtudja, mit beszélnek az emberek Moroszukéről, miért került tulajdonképpen börtönbe. Ha megtudják, mi történt, megbeszélik a további teendőket.

Az emberek között semmi sem marad titokban, és így a kígyó csakhamar mindent megtudott a varázslatról szóló hazugságokról és a feljelentőről.

– Ez aztán szép hála! – mondták az állatok, amikor megtudták, hogy a feljelentő a kádár volt, akit velük együtt mentett meg az orvos az úszó templomkapun. – De hogy szabadítsuk ki megmentőnket a börtönből? Hogyan jutunk be a városba és a polgármesterhez? Hiszen senki sem áll szóba egy kígyóval meg egy rókával.

Gondolkoztak, törték a fejüket, meghánytak-vetettek jó néhány tervet, végül aztán megállapodtak abban, mit tesznek.

A kígyó alkonyatkor bekúszott a városba, egészen annak a háznak az udvarába, ahol a polgármester lakott a családjával. Meglapult a faveranda alatt, amelyen át a házból a kertbe jártak. Pontosan azon a helyen leselkedett összetekeredve, ahol a házbeliek szandált húztak a lábukra. Hajnaltól késő délutánig türelmesen várakozott, amikor a polgármester kedvelt sétájára indult a kertbe. Alighogy kilépett a verandára, és kinyújtotta vékony harisnyába bújtatott lábát, hogy felhúzza a szandált, a kígyó villámgyorsan felpattant és beleharapott a polgármester sarkába, majd ahogy csak bírta, igyekezett elmászni onnan. A polgármester fájdalmasan fölkiáltott és földre rogyott. A lába szemlátomást dagadt, a teste lázban égett. A szolgák összefutottak, ágyba fektették a nyöszörgő polgármestert, de hiába raktak borogatást a lábára, az csak dagadt és dagadt, a beteg éjjel-nappal jajgatott fájdalmában.

Mit csinált ezalatt a róka? Amikor a kígyóval tanácskozott, hogyan juthatnának be a városba az emberek közé, és szabadíthatnák ki megmentőjüket a börtönből, eszébe jutott, hogy a három hegyen túl lakik az erdőben öreg nénikéje. Nem akármilyen róka ő ám. Van neki egy gyöngyszeme, amellyel azzá tud változtatni mindenkit, aminek óhajtja. S amíg a kígyó a város felé kúszott, majd megmarta a polgármester lábát, a róka a nénikéjéhez futott. Nagyon kellett sietnie, hogy visszaérjen a városba, még mielőtt a polgármesterhez hívják a környék leghíresebb orvosait és szerzeteseit. Éjjel-nappal szakadatlanul futott a gyöngyszemmel a szájában, és a harmadik nap reggelén már a városban volt. Öreg, ráncos arcú látnokká változtatta magát, és a polgármester háza előtt sétált fel-alá. Mikor a házban megtudták, hogy egy látnok érkezett a városba, azonnal érte küldtek, és a jajgató beteg ágyához vezették. A látnok komolyan és figyelmesen megvizsgálta a dagadt lábát, végül azt mondta: – Ez nem közönséges kígyómarás. Úgy látom, ez büntetés valamilyen igazságtalansáért, amelyet a polgármester úr az utóbbi időben elkövetett. Nem tudom, nem tudom, lehet-e ezen a betegségen segíteni.

A beteg kétségbeesetten kérte a látnokot, hogy gondolkozzon, nincs-e mégis valami mód a megmentésére. Ha lehetséges, jóváteszi az igazságtalanságot. A látnok töprengett, komor, gondterhelt arcot vágott, végül azt mondta: – Én nem tudok segíteni, de a városi börtönben ül egy ember, egyedül ő mentheti meg.

Ennél többet egy szót sem lehetett kihúzni belőle, nem nézett se jobbra, se balra, és elhagyta a házat.

A polgármesternek eszébe jutott, hogy a városi börtönben Moroszuke, a helybeli orvos ül, akit ő maga záratott be. Lehet, hogy rá gondolt a látnok, amikor igazságtalanságról beszélt.

Tüstént küldte a darabontokat, hogy azonnal vezessék a házába Moroszukét.

Moroszuke ugyancsak megijedt, amikor kinyílt a sötét börtön ajtaja, és a berontó darabontok hangosan kiáltoztak: – Gyorsan, gyorsan! Kelj föl és gyere velünk!

A kapu előtt a bírósági hivatalnokok várták, rögtön megragadták, és valamennyien ugyanazt kiáltozták: – Gyorsan, gyorsan! Ne késlekedjünk!

Moroszuke azt hitte, kivégzésre viszik.

– Ártatlan vagyok! Senkit nem bántottam életemben – kiáltozta hangosan, de most sem hallgatott rá senki, csak nógatták, hogy siessen, és a polgármester házába, egyenesen a beteg ágyához vezették.

Moroszuke megrémülve, lehajtott fejjel állt a polgármester előtt, és kérve kérte: – Kegyelem, tisztelt és kegyelmes uram! Semmi rosszat nem tettem!

De szigorú szavak és ítélet helyett a következőket hallotta: – Moroszuke úr! Igazságtalan voltam. Gyógyítson meg, nem bírom tovább elviselni ezt a fájdalmat.

Moroszuke elkezdte vizsgálni a dagadt lábat, de alighogy kezével megérintette a beteg forró, vörös sarkát, a láz azon nyomban csökkent, és a fájdalom megszűnt. A polgármester végtelenül örült. Elrendelte, hogy azonnal engedjék szabadon Moroszukét, és gazdagon megajándékozta. És mivel eszébe jutott, hogy szenvedését a kádár feljelentése okozta, a feljelentőt börtönöztette be.

A rossz a rossz emberektől ered, gondolta, és mi hozzátesszük: senki sem tud olyan hálátlan lenni, mint az ember.

(Zádor Margit fordítása)

A tigris sírja

KOREAI NÉPMESE

Egyszer a régi-régi időben egy embernek fia született. Nagy szeretettel, gyengédséggel nevelte a gyermeket. Mindent megadott neki, amit csak szeme-szája kívánt.

Néhány esztendő múlva meghalt az édesapa, s a gyermekekre keserves napok köszöntöttek. Alig maradt valami pénzecske az apja után, az édesanyja pedig semmit sem értett a gazdálkodáshoz.

Keserves szegénység szakadt rájuk.

Pedig a fiú nem restellte a munkát. Amennyire csak telt az erejéből, derekasan dolgozott. De hiába törte magát, keresetéből alig tudta eltartani az édesanyját. Éppen csak a mindennapi rizsre futotta. Már elérte a férfikort, de még ahhoz is szegény volt, hogy megházasodjék. Csak tengette az életét, és várta, hogy egyszer rámosolyogjon a szerencse. Pedig mindenki szerette a szegény fiút a faluban, szerették tisztességéért meg szorgalmáért, de legfőképpen azért, mert olyan gyengéd szeretettel gondozta az édesanyját.

Egy este, mikor fáradtan hazatért a munkából, szomorú látvány fogadta. Édesanyja súlyos betegen, magatehetetlenül kuporgott a földön. A fiú azonnal ágyba fektette, betakarta, s vacsorát főzött neki. Másnap nem is ment dolgozni, otthon maradt, hogy ápolhassa az anyját.

Csakhogy az ápolás sem használt. A szegény asszony egyre betegebb lett. Hiába pátyolta a fia, hiába leste a szavát, hiába főzött neki finom ételeket, hiába hordott haza gyógyfüvet, orvosságot – az asszonynak szemlátomást fogyott az ereje, sápadozott az arca.

A fiú kétségbeesésében már nem tudta, mihez kezdjen. Végigjárta a szomszédokat, hátha tudnának valami jó tanácsot adni. Egyik is tudott valamit, a másik is – csak éppen alkalmas orvosságot senki.

Végül is az egyik falubeli ember így szólt: – Hallgass rám, fiam, én megmondom, mit tégy. Ne késlekedj sokat, mert édesanyád már nem bírja sokáig. Menj el Unbongba. Van ott egy híres-nevezetes orvos. Ha valaki segíthet rajta, ő az.

– De hogy hívjam ide én azt az orvost? – sóhajtott a fiú. – Egyetlen rokonom sincs, akit érte küldhetnék. Magam pedig nem mehetek: ki ápolná közben az én szegény jó anyámat? Csak nem hagyhatom magára! No meg pénzem sincs annyi, hogy kifizessem az unbongi doktort. Mit csináljak? Mitévő legyek?

És keserves sírásra fakadt.

Aztán eltelt néhány nap. A szegény asszony egyre jobban gyengült. S akkor így szólt a fiához: – Hej, be szeretném, ha az unbongi doktor eljönne hozzám! Ha csak egyetlen egyszer a kezével illetve, könnyebben halnék meg!

– Elmegyek érte, ha addig élek is! – felelte erre a fiú. – Vannak még jó emberek, akik megkönyörülnek rajtunk, és adnak kölcsönt, amennyi kell. Valahogy visszafizetem. Ne búsulj, édesanyám, meglátod, meggyógyít az unbongi doktor!

A jó szomszédok szívesen segítették pénzzel a derék fiút – pedig hát nekik maguknak se volt sok. És még olyan is akadt, aki magára vállalta a betegápolást.

– Eredj csak nyugodtan, ne aggódj, nem lesz semmi baj – biztatta a fiút. – Nem mozdulok addig édesanyád mellől, amíg vissza nem érkezel.

Másnap a fiú már korán reggel útra kelt.

Átevezett az örvényes Zi-Ze-folyón, megmászott egy csupa szikla hegyet, felkapaszkodott egy fennsíkra, s mire leszállt az este, Unbongba érkezett. Meg sem állt az orvos házáig.

Szerencséje volt, mert az orvos éppen akkor tért haza. Elmondta neki, hogy mi járatban van, s elbeszélte, milyen betegség bántja az édesanyját.

– Nincs sok pénzem, hogy a jóságodat megfizessem – tette hozzá –, mert szegény emberek vagyunk. Annyit adhatok csak, amennyi telik. Kérlek, vess egy pillantást édesanyámra, hogy békésen hunyhassa le a szemét.

– Édes fiam – felelte az orvos –, anyád nem hal meg. Nem is kell, hogy magam menjek hozzá, elég, ha orvosságot adok, és azt elviszed neki. De most figyelj rám! Siess, mert minden perc drága. Mihelyt hazaértél, forralj vizet, s tedd bele az orvosságot. Itasd meg a beteggel, a felét este, a másik felét pedig reggel. Mire delelőn jár a nap, édesanyád meggyógyul.

S azzal egy orvosságos zacskót adott a fiúnak.

A fiú megköszönte az orvos szívességét, és azonnal útnak indult. Szaporán szedte a lábát, hogy minél előbb hazaérjen. Megmászta a csupa szikla hegyet, leereszkedett az erdő borította völgybe.

S egyszerre kétségbeesett segélykiáltások ütötték meg a fülét.

Ahogy a szemét mereszti, látja ám, hogy egy tágas tisztáson egy hatalmas tigris marcangol egy embert, az meg hiába próbál szabadulni a rettenetes vadállat karmai közül – moccanni sem bír.

– Segítség! Segítség! – kiáltott az ember, amikor megpillantotta a közeledő fiút.

A fiú – akinek minden gondolata az volt, hogy minél előbb az édesanyja betegágya mellett legyen – egy pillanatig habozni kezdett.

Mi köze egy idegen ember balsorsához, mikor a saját anyja halálán van?

De rögtön el is szégyellte magát a csúf önzésért.

Hogy is lehetne olyan kegyetlen, hogy pusztulni hagyjon egy életéért könyörgő szerencsétlen embert? Ledobta válláról a zsákját, kést ragadott, és hátulról támadt a vérszomjas tigrisre.

A tigris megfordult a léptek zajára, eleresztette áldozatát, és hatalmas üvöltéssel a fiúra vetette magát.

Szegény fiú, csak annyit látott, hogy az idegen ember, mihelyt szabadult a vadállat halálos karmai közül, talpra ugrik, felkapja az út széléről a fiú zsákját, s eltűnik vele a fák között.

A hálátlan idegen nemcsak hogy nem sietett megmentője segítségére, hanem még ki is fosztotta!

Bizony majd meghasadt a fiú szíve a gondolattól, hogy itt kell elpusztulnia a tigris karmai közt, és nem segíthet az édesanyján. Hirtelen maga előtt látta az édesanyja elkínzott arcát, és egyszeriben könnyek szöktek a szemébe a fájdalomtól. Elképzelte, ahogy az ágyán fekszik, s a percekét számlálja, mikor ér haza végre a fia az életmentő orvossággal.

A fiú majd eszét vesztette a tehetetlenségtől. Tagjai megbénultak, hideg verejtek verte ki a testét, szeméből patakzott a könny.

Elvesztette az eszméletét.

Mikor ismét magához tért, ott találta magát sértetlenül a földön. Kinyitotta a szemét, és körülnézett.

A tigris nem volt sehol.

A fiú felállt, leporolta a ruháját, lesimította összekuszált haját. Majd árkon-bokron keresztül rohanni kezdett hazafelé. Halálos aggodalom gyötörte, hogy vajon nem érkezik-e későn.

Alig ért a falu széléhez, már messziről valami fehér foltot vett észre az út szélén. Odament, s akár hiszitek, akár nem: az ő elbalt zsákja volt az, benne az orvosságos zacskóval. Nem hiányzott belőle semmi.

Nagy örömmel akasztotta vállára a zsákot, de a következő pillanatban már el is akadt a lélegzete: pár lépéssel odébb megpillantotta a fűben a hálátlan tolvajt, csúnyán szétmarcangolva.

A tigris büntette meg ilyen kegyetlenül a hitvány embert.

Aztán a fiú hamarosan hazatért. Azonnal elkészítette az orvosságot, és megitta az édesanyjával, pontosan úgy, ahogy az orvos elmagyarázta. S mire délre fordult a nap, édesanyja olyan egészséges volt, mint annak előtte.

Az eset persze nem maradt titokban.

Nemsokára egyébről sem beszéltek a faluban, mint a fiú és a tigris kalandjáról. Mindenki csodálkozott a vadállat igazságos ítéletén, és nem győzték dicsérni a gyermeki szeretet ritka példáját.

Történt egyszer, hogy a fiú kiment a közeli erdőbe fát vágni. Keményen dolgozott, s már nagy halom fát kidöntött, összehasogatott, amikor puskalövések riasztották fel az erdő csendjét.

Csakhamar egy meghajszolt tigris bukkant elő a bokrok közül, és egyenesen feléje tartott.

A fiú nyomban megismerte: ugyanaz a tigris volt, amelyik visszaszerezte a zsákját az orvossággal, és bosszút állt a tolvajon.

A fiú nem tétozott sokat, gyorsan a farakás mögé rejtette jótevőjét.

De alighogy biztonságban volt a tigris, máris odaérkeztek a vadászok.

– Nem láttál errefelé menekülni egy tigrist? – kérdezték.

– Erre bizony nem – felelte nyugodtan a fiú, és folytatta a munkáját.

A vadászok továbbmentek. A tigris megmenekült.

Előbújt a farakás mögül, s háromszor meghajtotta a fejét, köszönete jeléül. A fiú úgy látta: őszinte hála tükröződik a szemében.

– Jól tetted fiam, hogy jótettért jótettel fizettél – mondta az édesanyja, mikor este hazatért, és elmesélte az újabb kalandját.

– Örülök, hogy irgalmas szívű, igazságos gyermekem van.

Aztán telt-múlt az idő.

Egy holdvilágos estén anya és fia csendesen beszélgettek a szobában. Egyszer csak különös, lomha állati lépteket hallottak beszűrődni az udvarról. A fiú a nyitott ablakhoz lépett és kinézett. Talán ki is szédült volna, ha meg nem kapaszkodik, mert amit látott, az nem volt akármilyen látvány: az ismerős tigris lépkedett végig az udvaron, hátán egy gyönyörűszép lánnyal. Puhán, nesztelenül keresztülugrott a kis kert kerítésén, s a lányt szép gyengéden a pázsitra fektette. Aztán amerről jött, ugyanarra nyomban el is tűnt.

A fiú kirohant a kertbe, és letérdelt az eszméletlen lány mellé. Óvatosan fölemelte, bevitte a házba, s az édesanyjával együtt gondozásba vették. Kezét, lábát, arcát ecettel dörzsölték, míg lassacskán magához tért.

– Hol vagytok? – kérdezte kicsi hangon. – És kik vagytok ti, jó emberek?

A fiú és az édesanyja rendre elbeszéltek neki mindent. Elmondták, hogy egy tigris hozta a hátán, és letette a kertjükbe.

– Hanem most rajtad a sor, édes lányom – szóló az öregasszony.

– Ki vagy te, honnét hozott ide a tigris?

– Elmondom szívesen – felelte a szép lány. – Az én otthonom a Zolla tartománybeli Gusman. Tegnap, amikor vacsora után be mentem a szobámba, és a hajamat kezdtem fésülni a tükör előtt, egyszer csak a nyitott ablakon keresztül beugrott egy tigris, és elra-

bolt. Hogy azután mi történt, nem tudom, mert mindjárt elájultam. Köszönöm nektek, hogy megmentettétek az életemet.

Másnap reggel a fiú üzenetet küldött a lány szüleinek, akik már majdnem belebetegedtek egyetlen leányuk elvesztésébe. Mikor hírért vették, hogy semmi baja, ép és egészséges, és hogy egy derék fiatalember házába vetette a sors – örömmel beleegyeztek, hogy egy pár legyen belőlük.

S hamarosan meg is ülték a lakodalmat.

Nem sok idő múlva, egy este ismét megjelent a tigris az ablak alatt.

A fiú kiment hozzá. A tigris a kert végébe vezette, egy hatalmas fa tövéhez. Ott megállt, és heves farkcsóválással kaparni kezdte a földet. Mintha csak mondani akart volna valamit – de a fiú nem értette. Mikor másnap a fiatal pár a kertben sétált, holtan találták a tigrist az öreg fa tövéénél.

– Most már értem, mit akart mondani tegnap ez a szegény állat! – kiáltott fel. – Halálát érezte, és itt akar nyugodni. Megérdemli, hogy teljesítsük utolsó akaratát, és tisztességgel eltemessük.

Úgy is történt.

A fiú megásta a sírt, de ahogy egyre lejjebb ásott, egy ládára bukkant a földben.

Kinyitotta: tele volt drágakövekkel!

Attól kezdve aztán nem volt gondjuk semmire. A becsület, a szorgalom, az édesanyja tisztelete így ajándékozta meg a fiút és családját. S még a leszármazottai is mind a mai napig tehetős, derék, boldog emberek.

(Mészöly Miklós átdolgozása)